

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1961 — Nr. 7

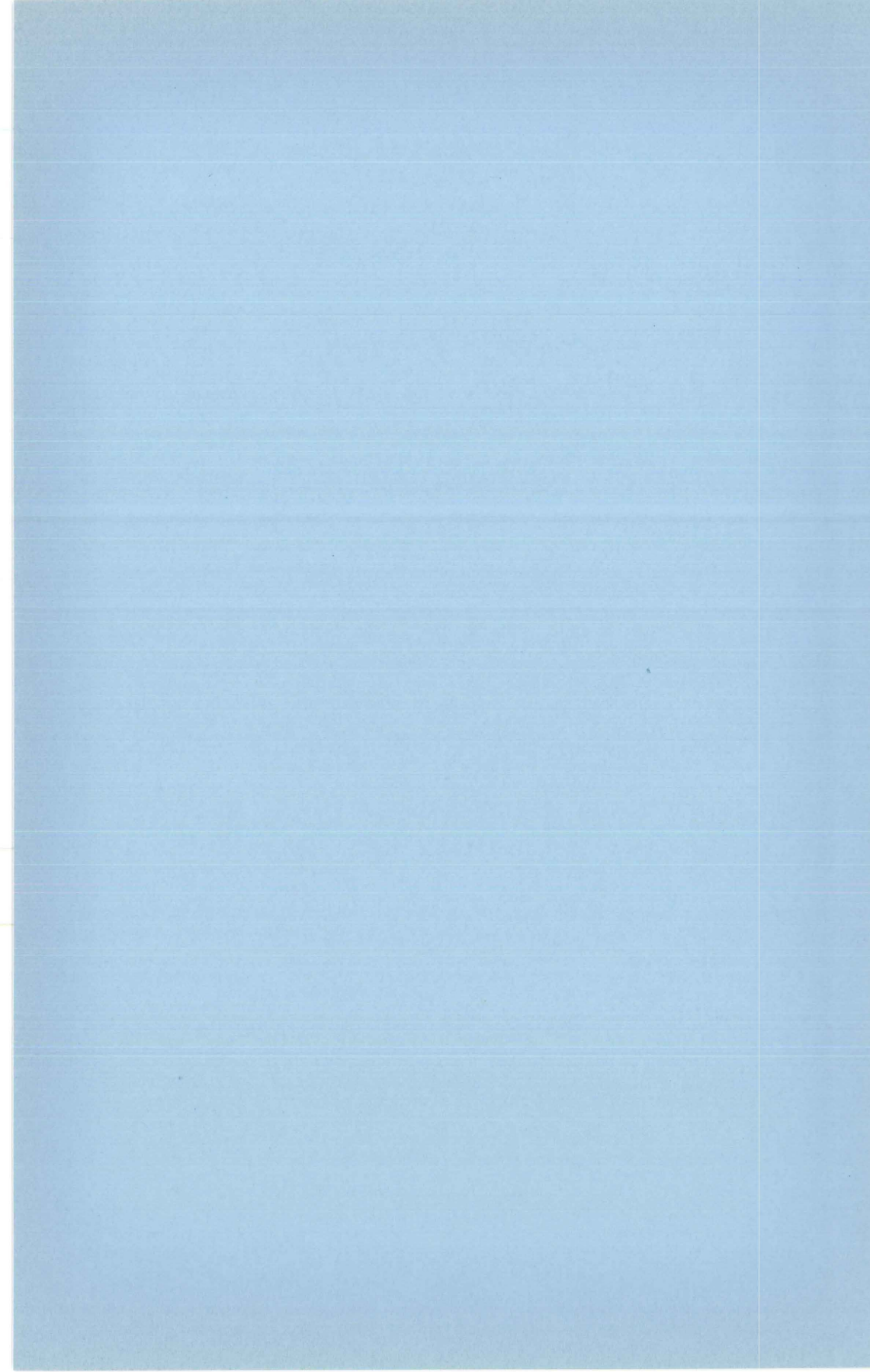
Vintersildfisket 1961

(STOR- OG VÅRSILDFISKET)

Beretning, avgitt av oppsynssjef Håkon Vikse

Utgitt av
FISKERIDIREKTØREN

A.s John Griegs Boktrykkeri, Bergen
1962

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1961 — Nr. 7

Vintersildfisket 1961

(STOR- OG VÅRSILDFISKET)

Beretning, avgitt av oppsynssjef Håkon Vikse

Utgitt av
FISKERIDIREKTØREN

A.s John Griegs Boktrykkeri, Bergen
1962

Innhold

T e k s t	Side
Fiskets gang	5
Drivgarnsfisket	6
Settegarnsfisket	7
Snurpenotfisket	9
Landnotfisket	12
Ilandbringelse og anvendelse av årets fangst	12
Dagbok vinteren 1961 av notbas Harald Vindenes	13
Deltakelse i fisket m. v.	16
Forskjellig	24
Ulykker	24
Utenlandske fiskere	24
Tråling etter sild	24
Redskapstap og slitasje	24
Oppsynet	24
Utgiftene til oppsynet	25

T a b e l l e r.

1. Garnfisket. Mengde oppfisket i hver uke i de ulike herreder	8
2. Snurpenotfisket. Mengde oppfisket i hver uke i de ulike herreder	10
3. Fangstmengden fordelt på de herreder (byer) hvor fangsten ble brakt i land.	11
4. Drivgarnslag. Fordeling etter hovedfarkostens heimstadsfylke av hovedfarkoster, lettbåter, notbåter, redskaper, ekkolodd m. v., lag og mann. Med verdioppgaver	18
5. Settegarnslag. Fordeling etter hovedfarkostens heimstadsfylke av hovedfarkoster, lettbåter, notbåter, redskaper, ekkolodd m. v., lag og mann. Med verdioppgaver	18
6. Driv- og settegarnslag. Fordeling etter hovedfarkostenes heimstadsfylke av hovedfarkoster, lettbåter, notbåter, redskaper, ekkolodd m. v., lag og mann. Med verdioppgaver	18
7. Snurpenotlag. Fordeling etter hovedfarkostens heimstadsfylke av hovedfarkoster, lettbåter, notbåter, redskaper, ekkolodd m. v., lag og mann. Med verdioppgaver	20
8. Trållag. Fordeling etter hovedfarkostens heimstadsfylke m. v.	20
9. Hjelpere. Fordeling etter hovedfarkostens heimstadsfylke av hovedfarkoster, lettbåter, notbåter, ekkolodd m. v., lag og mann. Med verdioppgaver.....	22

Fiskets gang

Forventningene til vintersildsesongen 1961 var ikke store. Sesongen ble likevel en skuffelse. I alt ble således bare oppfisket henimot 750 000 hl vintersild. Man må helt tilbake til århundreskiftet for å finne et dårligere resultat.

Årsakene til det dårlige resultat var flere. I første rekke kan nevnes værforholdene. De var ugunstigere enn i manns minne. Det var således kuling eller storm med høy sjø så å si gjennom hele sesongen. Selv om vinden løyet en del, var det fortsatt stor sjø ute på fiskefeltene, og neste kuling eller storm lot ikke vente lenge på seg. Bare 3 døgn var det således brukbart fangstvær. I tillegg til de dårlige værforhold kan nevnes at silden kom sent og forholdsvis langt nord. Dessuten besto forekomstene for det meste av eldre årganger som var både not- og garnsky og var vanskelige å fange.

De første stimer kom under land i midten av februar på strekningen fra Grip og nordover til Slettingen ved Smøla. I slutten av februar kom også et mindre innsig på strekningen Storholmen—Svinøy. Noen stimer fra dette innsig kom også sørover til Olderveggen. Sør for Sogn og Fjordane ble det ikke observert sild. De få garnfangster som ifl. tabell 1 ble tatt på strekningen Fedje—Bømlo var forfangstsild.

Opplysningene om sildetyngden er som alltid delvis motstridende. De fleste fiskere mente dog at den var noenlunde som foregående sesong og helst noe bedre enn da. Tyngden var størst på strekningen fra Grip og nordover. Omkring Svinøy ble også registrert bra forekomster, men forøvrig var forekomstene små.

Silden kom heller ikke i år inn i fjordene. Den stod ute ved odder og fluer på så grunnt vann at det var vanskelig å kaste eller drive uten fare for å ødelegge redskapene.

I alt ble i løpet av sesongen oppfisket 742 388 hl vintersild, hvorav vel 700 000 hl ble oppfisket nord for Stad. Av totalkvantumet var 451 677 hl storsild. Dette kvantum er i sin helhet fisket nord for Stad.

Av totalkvantumet var videre 264 303 hl snurpesild og resten garnsild — herav ca. 20 000 hl settegarnssild.

Storsildsesongen sluttet den 28. februar.

Om fisket for de forskjellige redskapsklasser kan berettes:

DRIVGARNSFISKET

I løpet av sesongen ble i alt oppfisket henimot 450 000 hl drivgarnsild. Dette var omtrent 1/3 av fjorårets kvantum.

Det oppfiskede kvantum fordelte seg noenlunde likt på storsild og vårsild.

Hele storsildkvantumet og den alt overveiende del av vårsildkvantumet ble fisket nord for Stad. Sør for Stad ble således bare fisket ca. 15 000 hl drivgarnsild. Dette kvantum ble i sin helhet fisket i Sogn og Fjordane.

På grunn av værforholdene var det sjelden eller aldri full utseiling. Det var i første rekke de store drivgarnsbåter med de største drivgarnslenker som trosset været og hadde de beste resultater. Betegnende for driftsforholdene er dog at det drivgarnslag som erobret «sølv-silden» (d.v.s. den som har største nettofangst av storsild) bare hadde 1 155 hl.

Drivgarnsfisket foregikk både under storsild og vårsildsesongen for det meste inne ved grunner og skjær. Det oppsto av denne grunn store garnskader. Nord for Stad sto silden dessuten oftest dypt eller nede på bunn slik at den av denne grunn var vanskelig å fange med drivgarn. Sør for Stad sto den derimot noe høyere slik at man i stor utstrekning brukte kabelen under garna og 3—5 favner blåsetau. Dette gav bedre resultat enn vanlig måte å drive på.

Ellers kan berettes:

Om fisket nord for Stad:

Nord for Stad ble oppfisket ca. 430 000 hl drivgarnsild mot ca. 1 100 000 hl foregående sesong. Av kvantumet var ca. 225 000 hl storsild.

Årets første drivfangster ble tatt på Gripfeltet, Storboen og ved Titran. Det var i alt 10 fangster på fra 10 til 90 hl, tilsammen ca. 600 hl. Fisket foregikk fra nå av og til storsildsesongens slutt på strekningen fra Onafeltet til Slettingen — men hovedsakelig på Buagrunden og Gripfeltet. Når bortsees fra tiden 22.—25. februar var fisket meget værhindret. De beste fiskedager var 23., 24. og 25. februar da totalfangstene lå på henholdsvis ca. 40 000 hl, 55 000 hl og 75 000 hl pr. dag.

I vårsildsesongen foregikk drivgarnsfisket nord for Stad på strekningen Buagrunden—Svinøyhavet. De beste fangster ble tatt på Storholmfeltet

og Svinøyhavet. Fisket var også i vårsildsesongen meget værhindret, og man kunne av den grunn heller ikke følge silden da den trakk fra land. Enkelte drivgarnslag fortsatte med drivgarnsfisket til ca. 20. mars.

Om fisket sør for Stad:

Sør for Stad ble i alt oppfisket ca. 15 000 hl drivgarnssild mot ca. 240 000 hl foregående sesong. Hele kvantumet var som nevnt vårsild og ble oppfisket i Sogn og Fjordane. Fisket foregikk hele tiden under ugunstige værforhold.

Fisket begynte den 1. mars på strekningen fra Svinøyhavet og sørover til Olderveggen. Det ble tatt ca. 15 fangster på fra 5—130 hl, tilsammen ca. 1 000 hl. Fremover til 14. mars deltok opptil 75 drivgarnslag i Sogn og Fjordane. Det var dog sjelden eller aldri alminnelig utseiling, og for de som deltok ble det ofte kort drivtid. Fangstene var ujevne fra 10 til 200 hl. Beste fangst dag var 3. mars med henimot 5 000 hl. Fisket foregikk ved Selje og på Bremangerhavet.

SETTEGARNSFISKET

Årets settegarnsfiske ble fullstendig mislykket. Det ble således overhode ikke tatt settegarnssild sør for Stad. Nord for Stad ble fisket ca. 20 000 hl. Hele kvantumet ble tatt på ost og sør-ostsiden av Svinøy.

På de vanlige settegarnsfelter i Hordaland og Rogaland ble overhode ikke gjort forsøk med settegarn denne sesong. Derimot ble det tatt ubetydelige kvanta forfangstsild på kagesett på strekningen Fedje—Bømlo i slutten av mars og begynnelsen av april.

I tiden 20.—28. februar ble forsøkt ekkolodding etter sild på strekningen Kvitsøy—Utsira—Røvær og Espevær uten at man fant sild.

På grunn av erfaringene fra foregående sesong ble det forutsatt at det ville bli forsøkt med settegarn i de nordlige distrikter. På foranledning av Rogaland Fiskarlag ble det også planlagt prøvofiske med settegarn på strekningen Batalden—Rørvik. På grunn av værforholdene gav dog ikke forsøkene de forønskede resultater.

For å redusere faren for konflikter mellom drivgarnslag og settegarnslag på de nordlige felter utferdiget Fiskeridirektøren ifølge bemyndigelse fra Fiskeridepartementet den 19/1 1961 med hjemmel i sildelovens § 77 a og c regulerende bestemmelser. Ifølge disse bestemmelser skulle settegarn ikke stå ute i tiden fra 1 time etter solnedgang til 1 time før soloppgang utenfor grunnlinjene for beregningen av den norske fiskerigrense. Innskrenkningene gjaldt for strekningen fra og med Sogn og Fjordane fylke til Troms. Man fikk dog ingen erfaring for hvordan disse bestemmelser vil virke i praksis.

Tabell 1.

Garnfisket 1961. Hl.

	18/2	25/2	4/3	11/3	18/3	25/3	1/4	8/4	15/4	
Sletringen		10.000								10.000
Titran.....	150	25.500								25.650
Haugjegla		9.500								9.500
Skalmen		18.150								18.150
Storboen	2.000		500							2.500
Gripfeltet	1.900	56.900	8.300		1.400					68.500
Orskjæra		7.600	11.100							18.700
Hustadvika			7.750							7.750
Buagrunnen		55.800	32.700	1.350	14.850					104.700
Onafeltet		6.000	15.200		100					21.300
Graslifalla				700						700
Ullafeltet			16.600	350	1.000					17.950
Storholmsfeltet			40.800	7.350	4.300					52.450
Erkna			5.900							5.900
Vallaboene			7.000							7.000
Rundefeltet			22.900							22.900
Svinøyfeltet			12.200	32.950	11.800					56.950
Selje			4.700							4.700
Bremanger			1.700	6.350	372					8.422
Fedje—Selbjørnsfjorden						11	63	80	44	198
Bömlos Vestside						12	8	22		42
	4.050	189.450	187.350	49.050	33.822	23	71	102	44	463.962

I Sogn og Fjordane ble det den 7. mars forsøkt med dagsett på havområdet Fallet—Skorpefluene. Man fant sild ved bunnen enkelte steder, men fikk ikke nevneverdig fangst. Da det ikke kunne settes nattsett på disse områder, trakk båtene nordover til Svinøy hvor forekomstene var noe bedre og silden sto så langt inne at man kunne drive både med dag- og nattsett.

Settegarnsfisket ved Svinøy foregikk i tiden 2.—14. mars. Det deltok opptil 130 settegarnslag.

Den første fangst ble tatt den 2. mars da et lag fikk 200 hl på nattsett ost av Svinøy. Da dette ble kjent, kom det straks 30 lag til som fikk opptil 20 hl pr. setning på dagsett. Den største fangst var på 230 hl. Dette var forøvrig også den største fangst som ble tatt på settegarn i løpet av sesongen. Fisket ble imidlertid værhindret allerede den 3. mars og værhindringene gjorde seg gjeldende så å si daglig fremover til 13. mars da silden trakk ut av setteriet.

Om drivgarns- og settegarnsfisket vises forøvrig til tabell 1.

SNURPENOTFISKET

Som allerede nevnt, ble det i år bare oppfisket 278 426 hl snurpenotsild mot ca. 1 750 000 hl foregående år.

Av totalkvantumet var 224 682 hl storsild. Hele storsildkvantumet ble fisket nord for Stad. Av vårsildkvantumet på ca. 54 000 hl ble henimot 40 000 hl fisket nord for Stad. Resten eller ca. 14 000 hl ble fisket sør for Stad — nærmere bestemt i Sogn og Fjordane.

Også snurpenotfisket var således mislykket. Dette gjaldt for snurpenotklassen som helhet. Det er for så vidt illustrerende at den snurper som erobret «sølsilden» hadde en nettofangst på 4870 hl storsild. Mange lag gjorde således bomtur. Som nevnt i avsnittet om deltakelsen, var det således i alt 48 snurpenotlag som enten ikke hadde fangst eller hadde en fangst på mindre enn 100 hl. På den annen side var det ikke så få lag som sluttet av tidlig og gikk over til annen virksomhet — i første rekke da til loddefisket.

Som før nevnt, skyldes det mislige resultat i første rekke værforholdene. Snurperne har vel neppe noen gang tidligere hatt så mange landliggedager som i år. Værforholdene var også årsak til at man ikke kunne følge silden da den forlot kysten.

Nord for Stad sto silden for det meste dypt — hovedsakelig på 25—30 favner. Den lettet seg helst i avdagingen, og fisket foregikk hovedsakelig da.

Årest første snurpenotfangster ble tatt på Gripfeltet den 15. februar. I alt ble tatt 29 fangster på fra 20 til 1 600 hl, tilsammen vel 9 000 hl.

Tabell 2.

Snurpenotfiske 1961. Hl.

	18/2	25/2	4/3	11/3	18/3	
Titran		200				200
Haugjegla		700				700
Storboen		6.600				6.600
Gripfeltet	10.100	186.600	1.700			198.400
Orskjæra		2.450	400			2.850
Hustadvika		11.950	750			12.700
Buagrunnen		550	250			800
Onafeltet			900		2.000	2.900
Ullafeltet			250			250
Storholmen					6.650	6.650
Erkna			350			350
Vallaboene			17.000			17.000
Grasøyene			2.400			2.400
Rundefeltet			11.800			11.800
Svinøyfeltet			2.200			2.200
Bremanger				11.300		11.300
Kinn				1.326		1.326
	10.100	209.050	38.000	12.626	8.650	278.426

Det ble deretter landligge til 18. februar da det ble tatt 8 fangster på fra 20 til 3 500 hl. tilsammen henimot 7 000 hl. Fangstene ble tatt 8 n. mil vest av Skalmen fyr. Det ble så på ny landligge til 22. februar. Været bedret seg da, og det ble deretter mulig for snurperne å arbeide daglig frem til 25. februar. Fisket foregikk hovedsakelig på Gripfeltet. Det var imidlertid mange bomkast. Likevel fikk man i disse dager sesongens største kvanta, nemlig:

22. februar : 50 fangster på opptil 2 000 hl tilsammen 35 000 hl.
 23. februar : 70 fangster på opptil 2 600 hl tilsammen 50 000 hl.
 24. februar : 116 fangster på opptil 2 500 hl tilsammen 75 000 hl.
 25. februar : 87 fangster på opptil 2 500 hl tilsammen 40 000 hl.

Det ble så atter uvær fremover til 28. februar. Stormen spaknet da, og det ble funnet sild på strekningen Grasøyene—Erkna—Storholmen hvor det ble tatt 11 for det meste små snurpenotfangster på opptil ca. 1 000 hl tilsammen ca. 3 500 hl. Hele snurpeflåten dro nå sørover til disse felter.

Vårsildsesongen ble for det meste hemmet av uvær. Onsdag den 1. mars — den første dag i vårsildsesongen — var det riktignok arbeidsvær. Snurpenotflåten var i arbeide fra Runde til Ona. Silden sto kloss i land. Det ble mange bomkast og revne nøter. Det ble tatt enkelte gode

Tabell 3. Fangstmengde brakt i land i de forskjellige herreder og byer.

Ilandbringelsessted:	hl	Ilandbringelsessted:	hl
Sandnes	350	Nord-Vågsøy	6.800
Hetland	1.350	Selje	2.200
Stavanger	12.550	<i>Sogn og Fjordane</i>	<u>44.700</u>
Rennesøy	100	Sande	13.800
Kvitsøy	100	Rovde	1.500
Bokn	200	Herøy	54.450
Skudeneshavn	650	Ulstein	14.050
Stangeland	550	Hareid	4.900
Kopervik	1.300	Ålesund	141.300
Torvestad	700	Borgund	34.200
Haugesund	1.700	Vatne	3.400
<i>Rogaland</i>	<u>19.550</u>	Haram	10.100
Moster	300	Sør-Aukra	11.850
Stord	250	Nord-Aukra	13.550
Skånevik	900	Sandøy	20.450
Fjelberg	1.800	Molde	6.750
Kvinnherad	3.100	Fræna	3.400
Strandvik	400	Bud	52.450
Fjell	200	Kornstad	1.900
Hjelme	800	Bremsnes	9.000
Fedje	2.300	Kristiansund	177.650
Austrheim	800	Smøla	1.600
Hordabø	700	<i>Møre og Romsdal</i>	<u>576.300</u>
Fusa	700	Hitra	1.250
Os	800	Sør-Frøya	2.450
Manger	100	Nord-Frøya	7.300
Alversund	750	Trondheim	25.100
Hosanger	1.150	Ørland	6.050
Laksevåg	2.100	Bjugn	3.100
Askøy	14.900	<i>Sør-Trøndelag</i>	<u>45.250</u>
Bergen	21.650	Nærøy	350
<i>Bergen og Hordaland</i>	<u>53.700</u>	Vikna	2.038
Askvoll	2.600	<i>Nord-Trøndelag</i>	<u>2.388</u>
Kinn	700	Meløy	500
Florø	4.250	<i>Nordland</i>	<u>500</u>
Bremanger	6.300		
Sør-Vågsøy	21.850		

fangster på opptil 3 000 hl. I alt ble det denne dag tatt 36 fangster på tilsammen 28 000 hl.

Tirsdag den 7. mars ble sesongens eneste fiskedag for snurperne sør for Stad. Det ble da under vanskelige arbeidsforhold tatt 13 fangster på mellom 250 hl og 1 900 hl tilsammen ca. 14 000 hl på strekningen fra Fallet utenfor Vågsfjorden sørover til Aralden i Hellefjorden.

Forøvrig kan nevnes at det den 13. mars ble observert store sildeflåter på strekningen Storholmen—Buagrunnen. Silden var oppe hele dagen, men det var tung sjø og vanskelige værforhold slik at de ferreste våget å kaste. Enkelte forsøkte seg imidlertid og det ble i alt tatt 5 fangster på opptil 2 000 hl tilsammen ca. 8 000 hl. Senere i sesongen ble det ikke tatt snurpenotfangster.

Om snurpenotfisket vises forøvrig til tabell 2.

LANDNOTFISKET

Silden gikk i år ikke inn på de vanlige kasteplasser og det ble ikke satt noen landnotsteng.

ILANDBRINGELSE OG ANVENDELSE AV ÅRETS FANGST

Ifølge tabell 1 og 2 ble det i alt oppfisket 742 388 hl vintersild i løpet av sesongen.

Om hvor silden er ilandbrakt vises til tabell 3.

Ifølge Noregs Sildesalslags årsmelding er silden anvendt således:

98 508 hl	eksportert fersk.
93 538 »	frosset til eksport.
243 921 »	saltet
44 179 »	til hermetikk.
93 309 »	til sildolje.
133 179 »	til agn.
35 014 »	forbrukt innenlands.
740 »	til filet.
<hr/>	
742 388 hl	

Dagbok vinteren 1961.

Av notbas *Harald Vindenes*.

Onsdag 8. februar. I dag er vi på sjøen for første gang vinteren 1961. Været er fint. Devold sier at de nærmeste sildestimer er 85 mil av Svinøy. Vi begynte å gjøre klar den 16. januar, og mange begynte før oss. Det blir således lang ventetid etterhvert. Havforskerne og andre som forstår seg på det, sier at det blir små utsikter i vinter. Kanskje det er årsaken til at det er så få snurpere som deltar i år — antagelig bare ca. 250 lag. Mange er på Nordland og Finnmarken og fisker krill, andre er på bomtur i Afrika. Det skal derfor bli forholdsvis bra plass på feltet i år. Foreløpig får vi ta det med ro og se tiden an en dag om gangen. Det er dårlige værmeldinger. Vi søker havn. Det gjør også «G. O. Sars».

Torsdag 9. februar. Hele flåten ligger for anker på grunn av dårlig vær. «G. O. Sars» ligger sammen med oss, så vi har godt selskap.

Fredag 10. februar. Storm og landligge.

Lørdag 11. februar. I dag avtagende vind. Etter middag er flåten ute og ser seg om. Det er dessverre intet å se. Det er heller ikke utsikter av noen art. Ut på kvelden går vi til land for å holde helg.

Mandag 13. februar. Storm.

Tirsdag 14. februar. Bra vær. Hele flåten er ute fra Grip til Kråkenes, men så vidt jeg vet er det ingen som har observert sild. «G. O. Sars» har vært en tur i Ålesund, men er nå på vei vestover igjen. Den har sikkert hatt det hardt i år.

Onsdag 15. februar. Det meldes om sild i Griphølen og nordover til Skalmen. Hele flåten drar på nord. Det ble en del kastingbomkast om dagen, men i kveldingen ble de første snurpefangster tatt. Det ble dog ikke mange, tilsammen ca. 7—8 000 hl. Vi var også blant dem som var borte i silden. Det ble imidlertid bare 41 hl. Det er dårlige værmeldinger for morgendagen. «G. O. Sars» melder om sildestimer og en sprengt trål 65 mil N.V. av Svinøy, så nå er det litt bedre.

Torsdag 16. februar. Dårlig vær. Vi og mange andre går fra Kristiansund og sørover mot Steinshavn. Været er imidlertid så dårlig at det ikke er noen mulighet for å drive fiske. Fra «G. O. Sars» meldes om sildestimer 45 mil av Runde. De skal også være store. Håper bare det er riktig.

Fredag 17. februar. Landligge på grunn av været.

Lørdag 18. februar. Litt bedre vær, men det er fremdeles dårlig. De fleste går likevel ut. Vi er ut for Storholmen, og det er båter over alt både sør- og nordfor oss. «G. O. Sars» melder om sild for Skalmen, og her fikk 3—4 snurpere fangst — opptil 3 000 hl.

Mandag 20. februar. Kuling og landligge. Vi og mange med oss går til Kristiansund for å være nærmere sildefeltet. Det ser ikke ut til å være sild lenger sør.

Tirsdag 21. februar. Sørvest kuling.

Onsdag 22. februar. Fint vær, men noe sjø. De fleste er på Gripfeltet. Mange kaster, men for det meste bom. Det finnes en og annen heldig iblant så noen fangster blir det likevel. For oss er det 5 bomkast. Det er noe sild å se, men det er tynt. Drivgarnsfisket er også smått.

Torsdag 23. februar. Solskinn, stille, men noe sjø. Det var litt bedre for driverne i natt, men fisket er fremdeles ikke bra. Kastingen foregår fra Grip og sørover til Kroppen. Vi er i Kroppen og får et bra kast, men vi setter fast i bunn og får intet ombord. Det er noen flere fangster i dag, men det er så altfor lite. «G. O. Sars» melder om store stimer for Finnvær. Den har vært helt på Sklinnabanken og er på vei sør igjen.

Fredag 24. februar. Fremdeles godt vær. Sjøen har lagt seg, så nå er det ideelt fiskevær. Snurpenotfisket foregår i dag som i går for Grip—Orskjærene. Kanskje noen flere fangster enn i går, men det er for det meste bom. Nordlendingene begynner å snakke om lodda, og den første gikk nordover i dag. Det blir vel flere etterhvert.

Lørdag 25. februar. Fint vær. Lite sild å se i Griphølen i dag. 7 fangster for Kroppen. Det er observert sild ved Palleskjærene, men det er ubetydelige forekomster. Det kastes ved Grip, og noen få får sild. Vi får intet. Kl. 19.00 går vi til Kristiansund og tar helg. Vi håper at til neste uke skal det bli.

Mandag 27. februar. Storm og landligge for snurperne. Noen drivere er ute og får opptil 5—6 hl pr. garn fra Bud og nordover. Vi ligger i Kristiansund som så mange andre på grunn av uværet.

Tirsdag 28. februar. Fremdeles dårlig vær. Noe bedre lenger sør. Etter middag går hele flåten for fullt sørover. Det tas noen få fangster for Storholmen og Vallaboene, visstnok opptil 1 000 hl. Vi ble for sene og ankrer på Steinshavn. Noen melder om at det er bra med sild, men andre sier at det er lite. Det siste er vel det mest korrekte. Storsildsesongen går ut i dag. Det gjør ikke så mye for oss, for vi har fått så lite likevel.

Onsdag 1. mars. Bra vær. Kastingen begynte ganske tidlig på feltet Storholmen—Breisundet og Svinøy. Det høres bedre ut i dag. Folk ser sild, kaster og antar hjelpere, så kanskje — kanskje. Vi starter for Ulla med første bomkast og ender sør for Svinøy med nr. 3. Vi for vår del ser lite sild. Det er noen små dotter hist og her, men silden er snar og

står dypt og er umulig på alle måter. Det er således ingen bedring å snakke om i fiskeriet. I alt 34 fangster på tilsammen 20 000 hl i dag.

Torsdag 2. mars. Dårlig vær. Kasting sør for Svinøy, men hovedsakelig bomkast. En fangst på 1 000 hl og ellers en liten fangst til. Nordenfor er det ikke brukbart vær. Driverne har fått noe sild i natt. Videre er det observert sild for Kråkenes, men der er ikke meldt om fangster.

Fredag 3. mars. Storm fra sørvest og landligge.

Lørdag 4. mars. Fremdeles uvær.

Mandag 6. mars. Uvær også i dag. Driverne som var ute i natt så lite eller intet. Vi ligger på Moltustrand og venter på bedre vær. Her er fint å ligge med gode kaier og ingen sjenerende lukt som før i tiden. Det er ikke kokt en eneste sild her i år!

Tirsdag 7. mars. Vi og en del andre som har ligget i dvale i flere dager går sørover. Vi hører om kasting ved Fallet utfor Kvalheimsvik. Sjøen er imidlertid tung, og vinden er sørvestlig som vanlig. Det er således absolutt ikke gode forhold. Det blir likevel noen fangster på opptil 1 900 hl. Mye sild er her ikke. Vi ser bare noen små dotter, men litt er der likevel. Værmeldingene er dårlige for imorgen, så sjansene er vel små også da. Nord for Stad er det uvær også i dag.

Onsdag 8. mars. Sørvest kuling og landligge.

Torsdag 9. mars. Som i går.

Fredag 10. mars. Bare uvær.

Lørdag 11. mars. Ingen forandring med været.

Mandag 13. mars. Bedre vær, men fremdeles tung sjø. Enkelte kaster, og det ble tatt 4 fangster for Storholmen. Fangstene lå mellom 350 og 2 200 hl. De fleste synes imidlertid sjøen er for tung og våger seg ikke frempå. Det kastes også på Buagrunden. Her ble observert bra med sild, men det ble bare en fangst på ca. 2 000 hl. Også her er stor sjø. For morgendagen meldes S.V. storm.

Tirsdag 14. mars. Sørvest-kulingen kom etter meldingene, så det er ingen utseiling.

Onsdag 15. mars. Stille vær, men tung sjø. Det ble derfor en liten luftetur utfor land og inn igjen for å ankre. Værmeldingen i middag melder om kuling for 3 dager. Vi hiver derfor opp og går sørover for å gi oss over.

Det har vel vært litt sild i vinter, men sikkert mindre enn i fjor. Været har forresten vært så dårlig at det har vært vanskelig å danne seg noe bilde av situasjonen. Sikkert er det dessverre at storparten av flåten går hjem etter en dundrende bomtur. Enkelte er vel optimistiske og håper på annet fiske og bedre turer, men det er vel vanskelig om dette kan avhjelpe den situasjon som er oppstått. Det er vel ikke annet å gjøre enn å ta opp tiggerstaven igjen å gå til Fader Stat og be om en almisse.

Deltakelsen i fisket m. m.

Det er i år en særlig markert tilbakegang i antallet deltakende lag i forhold til tidligere. Dette fremgår såvel av innmeldingene til oppsynet som oppgavene fra Noregs Sildesalslag.

Ifølge innmeldingene til oppsynet deltok følgende lag i vintersild-fisket sesongene 1959, 1960 og 1961:

<i>Garnlag :</i>	<i>1959 :</i>	<i>1960 :</i>	<i>1961 :</i>
Drivgarnslag	736	717	565
Settegarnslag	84	191	61
Kombinerte driv- og settegarnslag ...	313	254	167
	<u>1 133</u>	<u>1 162</u>	<u>793</u>

<i>Snurpenotlag :</i>	<i>1959 :</i>	<i>1960 :</i>	<i>1961 :</i>
Ordinære lag	545	420	238
Dekksnurpere	21	19	6
	<u>566</u>	<u>439</u>	<u>244</u>

<i>Andre lag :</i>	<i>1959 :</i>	<i>1960 :</i>	<i>1961 :</i>
Landnotlag	0	0	0
Diverse kombinerte lag	84	53	6 (trål)
Hjelpere	287	189	145

Med disse lag deltok det i årene 1959, 1960 og 1961 henholdsvis 24 206, 21 285 og 13 263 mann.

Ifølge Noregs Sildesalslags oppgaver deltok det de samme år:

	<i>1959 :</i>	<i>1960 :</i>	<i>1961 :</i>
Snurpenotlag	564	439	254
Garnlag	1 297	1 142	912
Hjelperlag	385	271	276

Ved sammenligningen av disse tall må tas i betraktning at for 1959 og 1960 var det ikke tatt med garnlag som hadde fangst under 100 hl. For 1961 er alle lag tatt med, men av disse er det 19 som overhode ikke hadde fangst og 123 som hadde fangst på under 50 hl. Også blant de øvrige lag var det mange som hadde liten eller ingen fangst. Således var det 48 snurpere som hadde under 100 hl — ja endog 10 som ikke hadde fangst.

Reduksjonen i deltakende lag var ikke uventet. Det er også sannsynlig at antallet vil reduseres ytterligere til kommende sesong hvis da ikke optimismen og troen på vintersildfisket 1962 endrer seg vesentlig i forhold til oppfatningen ved slutten av årets sesong.

Det dårlige fiske i de siste år, særlig da i 1960, har ganske naturlig bremsert på investeringene. Det var dog fortsatt enkelte som hadde anskaffet nylon-nøter, og nøtene var videre dypere enn tidligere. Det var eksempler på nøter opptil 63 favners dyp. Videre var det flere nye lag som hadde innstallert asdic. Dette var dog neppe gjort av hensyn til vintersildfisket. Sannsynligvis var det gjort av hensyn til industrifisket på Island.

A/L Fellestøring ble ikke dannet til sesongen 1961. Hvis fisket hadde slått til for fullt på de nordlige felter, ville det sannsynligvis ha oppstått et føringsproblem. Slike vanskeligheter oppsto ikke i år.

Tabell 4.

Drivgarnslag fordelt etter hoved-

Fra hvilket fylke	Hoved-								
	I alt	Verdi 1000 kr.	Art m/s	Gj.sn. laste- evne i hl	Med liv- belter	Med gum- mi- flåter	Særlig		
							Elek- trisk lys	Radio- mot- takere Ant.	Radio- sen- dere Ant.
Finmark	4	884	4	650	4	1	4	6	4
Troms	44	1.204	44	830	44	12	44	62	45
Nordland	25	4.922	25	730	25	3	25	42	25
Nord-Trøndelag .	1	300	1	900	1	—	1	1	1
Sør-Trøndelag ..	31	5.361	31	670	31	2	31	44	31
Møre og Romsdal	368	66.034	368	765	366	130	367	691	361
Sogn og Fjordane	63	10.790	63	730	63	31	63	81	63
Bergen	3	500	3	880	3	—	3	5	3
Hordaland	24	2.905	24	785	24	5	24	28	24
Rogaland	2	300	2	1.100	2	1	2	2	2
	565	93.200	565	760	563	185	564	962	559

Tabell 5.

Settegarnslag fordelt etter hoved-

Sogn og Fjordane	8	585	8	495	8		8	8	6
Hordaland	7	590	7	555	7		7	8	6
Rogaland	44	4.385	44	580	44		44	73	44
Vest-Agder	2	200	2	450	2		2	3	2
	61	5.760	61	560	61		61	92	58

¹ Av disse drev 44 hjelpevirksomhet. De hadde 44 notbåter til verdi kr. 442.000,—.

Tabell 6.

Driv- og settegarnslag fordelt etter

Møre og Romsdal	26	2.250	26	450	26	1	26	48	23
Sogn og Fjordane	22	2.050	22	520	22		22	30	22
Hordaland	55	4.335	55	525	54	5	55	70	54
Rogaland	59	5.180	59	500	59	2	59	95	58
Vest-Agder	4	360	4	425	4	1	4	5	4
Buskerud	1	200	1	1.000	1		1	2	1
	167	14.375	167	500	166	9	167	250	162

farkostens heimstadsfylke, utstyr m.m.

farkoster			Lettbåter		Drivgarn		Settegarn		Antall	
utstyr			Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi 1000 kr.	Ant.	Verdi kr.	Lag	Mann
Ekko- lodd Ant.	Radar Ant.	Asdic Ant.								
5	—	—	2	1.600	465	193	—	—	4	40
49	7	—	7	6.000	4.494	1.930	—	—	44	465
26	—	—	3	2.000	2.328	1.006.5	—	—	25	244
1	—	—	—	—	100	50	—	—	1	10
33	1	—	11	9.200	2.550	1.022	—	—	31	276
447	21	—	125	121.700	29.123	13.326.5	—	—	368	3.550
65	—	—	59	72.400	5.777	2.187	—	—	63	565
3	—	—	2	1.900	227	103	—	—	3	29
74	—	—	20	19.800	1.806	616	—	—	24	197
2	—	—	2	2.300	190	64	—	—	2	17
655	29	—	231	236.900	47.060	20.498	—	—	565	5.393

farkostens heimstadsfylke, utstyr m.m.

8	—	—	4	1.500	—	—	260	102.600	8	49
6	—	—	1	500	—	—	329	77.500	7	47
44	—	—	1	800	—	—	1.939	440.000	44	312
2	—	—	—	—	—	—	100	20.000	2	13
60	—	—	6	2.800	—	—	2.628	640.100	161	421

hovedfarkostens heimstadsfylke, utstyr m.m.

30	—	—	26	15.500	2.190	774.5	661	155.400	26	190
22	—	1	20	13.150	1.735	557	825	218.000	22	162
57	—	—	49	24.700	3.400	1.118.5	2.426	556.600	55	400
60	—	—	33	19.200	3.211	949.2	2.862	629.000	59	376
4	—	—	2	1.200	204	65	212	47.000	4	23
1	—	—	1	1.300	85	15	45	7.000	1	8
174	—	1	131	75.050	10.825	3.479.2	7.031	1.613.000	167	1.159

Tabell 7.

Snurpenotlag fordelt etter hoved-

Fra hvilket fylke	Hovedfarkoster										
	Ant.	Verdi 1000 kr.	Art	Gj.sn. laste- evne i hl	Særlig utstyr						
			m/s		Radio- sen- dere	Radio- mot- takere	Ekko- lodd	Ra- dar	As- dic	Komm. anlegg	Peile- appa- rat
Finnmark	2	2.700	2	—	2	7	3	2	2	2	—
Troms	15	11.230	15	—	16	32	16	10	11	16	3
Nordland	23	18.340	23	—	22	58	28	12	19	20	1
Sør-Trøndelag ..	28	18.030	28	—	28	55	31	14	16	26	—
Møre og Romsdal	85	63.130	85	—	89	209	106	57	34	67	17
Sogn og Fjordane	12	9.675	12	—	13	28	15	9	9	12	3
Bergen	5	3.500	5	—	5	16	8	3	3	4	1
Hordaland	46	26.975	46	—	47	108	52	16	24	37	8
Rogaland	19	11.250	19	—	20	58	20	12	13	17	2
Vest-Agder.....	2	1.550	2	—	2	5	2	1	2	1	2
Oslo	1	600	1	—	1	1	2	1	1	—	—
	238	166.980	238	—	245	577	283	137	134	202	37

¹ Hertil kommer 6 dekksnurpene fra Møre og Romsdal fylke med 59 mann.

Tabell 8.

Trål-lag fordelt etter hoved-

Fra hvilket fylke	Hovedfarkoster			
	Ant.	Verdi 1000 kr.	Elektrisk lys	Med livbelter
Sogn og Fjordane	1	650	1	1
Hordaland	1	130	1	1
Rogaland	6	1.200	6	6
	8	1.980	8	8

farkostens heimstadsfylke, utstyr m.m.

Lettbåter						Notbåter				Snurpenøter				Antall	
m/motor			Verdi 1000 kr.	Herav båter med ekkolodd		m/motor				Bomull		Nylon			
I alt	Stål, alumi- nium, plast	Tre		Ant.	Verdi 1000 kr.	Ant.	Stål, alumi- nium, plast	Tre	Verdi 1000 kr.	Ant.	Verdi 1000 kr.	Ant.	Verdi 1000 kr.	Lag	Mann
			2												
15	3	12	227	15	99.5	30	—	30	464	20	655	15	1.405	15	301
23	5	18	287	24	174.5	46	—	46	701	31	965	25	2.460	23	476
28	1	27	299	28	216	56	4	52	859	41	1.540	22	2.191	28	570
85	32	53	1.099.5	87	647.9	170	39	131	2.351	123	3.323	88	8.082	85	1.777
12	5	7	143	13	104	24	6	18	309	20	620	13	1.268	12	250
5	2	3	60	5	34	10	6	4	147	8	165	6	520	5	106
46	18	28	511	46	379.1	92	20	72	1.205	57	1.309	45	3.872	46	933
19	8	11	231	24	179	38	24	14	499	34	620	20	1.642	19	395
2	1	1	40	2	19	4	2	2	90	3	120	2	190	2	41
1	—	1	15	1	8	2	—	2	20	1	30	1	100	1	21
238	75	163	2.936.5	247	1.879	476	101	375	6.723	340	9.537	239	21.935	238	4.912

farkostens heimstadsfylke, utstyr m. m.

— alle med motor					Lettbåter u/motor		Trål		Antall	
Særlig utstyr					Ant.	Verdi 1000 kr.	Ant.	Verdi 1000 kr.	Lag	Mann
Radio- sendere	Radio- mottak.	Ekko- lodd	Asdic	Komm. anlegg						
Ant.	Ant.	Ant.	Ant.	Ant.						
1	1	1	—	1	—	—	1	20	1	10
1	—	1	—	—	—	—	2	5	1	5
6	10	5	—	3	—	—	11	80	4	31
8	11	7	—	4	—	—	14	105	6	46

Tabell 9.

Hjelpelag fordelt etter hoved-

Fra hvilket fylke	Hoved-							
	Antall	Verdi 1000 kr.	Art m/s	Gj.sn. laste- evne i hl	Elek- trisk lys	Med liv- belter	Særlig	
							Radio- sen- dere	Radio- mot- takere
Troms	11	1.470	11	740	11	11	11	16
Nordland	35	7.045	35	725	35	33	35	67
Sør-Trøndelag	18	2.151	18	620	18	18	18	18
Møre og Romsdal	42	5.389	42	670	42	39	43	65
Sogn og Fjordane	2	225	2	600	2	2	2	3
Bergen	1	80	1	500	1	1	1	1
Hordaland	31	4.795	31	820	31	30	31	40
Rogaland	3	350	3	430	3	3	3	5
Vest-Agder	2	330	2	900	2	2	2	2
	145	21.835	145	710	145	139	146	217

farkostens heimstadsfylke, utstyr m. m.

farkoster					Lettbåter		Notbåter		Antall	
utstyr					Ant.	Verdi 1000 kr.	Ant.	Verdi 1000 kr.	Lag	Mann
Ekko- lodd	Radar	Asdic	Komm. anlegg	Peile- appa- rat						
14	1	—	6	—	1	0.5	11	143	11	104
35	—	2	16	3	—	—	35	436	35	308
18	—	—	5	—	2	6	18	216	18	156
44	1	2	22	—	4	2.2	42	437	42	357
2	—	—	—	1	—	—	2	22	2	16
—	—	—	—	—	—	—	1	8	1	8
26	—	1	10	1	—	—	31	414	31	286
2	—	—	1	—	—	—	3	26	3	22
2	—	—	—	—	—	—	2	18	2	16
143	2	5	60	5	7	8.7	145	1.720	145	1.273

Forskjellig

Ulykker.

Det er ikke til oppsynet rapportert om ulykker med døden til følge under fisket.

Den 11. mars ble en fiskebåt brukket ned av en brottsjø på Vestfjorden da den var på vei hjem fra vintersildfisket. Hele mannskapet — 9 mann — ble berget etter å ha oppholdt seg på en gummiflåte i 11 timer.

Utenlandske fiskere.

Også i år drev en rekke utenlandske fartøyer fiske etter sild utenfor vår kyst. Norsk Rikskringkasting meddelte således den 11. mars at ca. 400 utenlandske fartøyer opererte utenfor Helgelandskysten. Oppsynet kjenner ikke til at det forekom noen grensekrenking.

Tråling etter sild.

Det var også i år et fåtall fartøyer som forsøkte seg med flytetrål. Det var i første rekke enbåtstrålere som ble forsøkt. På grunn av værforholdene kunne imidlertid heller ikke trålerne drive som vanlig, og man fikk derfor heller ikke erfaringer for redskapets tjenlighet under vintersildfisket.

Redskapstap og slitasje.

For snurperne var redskapstapene i år små. Derimot var det ganske betydelige notskader.

Drivgarnslagene hadde en del tap på grunn av at strømmen satte lenkene opp på grunnt vann. Flytegarn og settegarn fikk også til dels store skader på Sunnmørsfeltene, idet garna rekte sammen under uværet.

Oppsynet.

Vintersildoppsynet ble i henhold til Fiskeridepartementets bestemmelser satt den 23. januar og hevet den 7. april. Tjenesten var dog i realiteten opphørt på et langt tidligere tidspunkt.

I det seilende oppsyn sør for Stad tjenestegjorde følgende fartøyer:
O/K «Havstein» med oppsynsbetjent Vilhelm Rong og 4 andre mann ombord.

O/K «Falken» med oppsynsbetjent Alf Steinsund og 4 andre mann ombord. Begge disse fartøyer tjenestegjorde i Sogn og Fjordane.

O/K «Mylingen» med oppsynsbetjent Ole Rangsæther og 4 andre mann ombord ble også i år stillet til disposisjon for oppsynet nord for Stad.

Sør for Stad tjenestegjorde følgende funksjonærer i land utenom det faste personale:

Ved hovedkontoret:

Oppsynsbetjentene Hans Haukås og Karl Vikse samt assistent fru Ingeborg Andersen.

I Måløy:

Oppsynsbetjent Ragnvald O. Husevåg, Hans Runde og assistent Gabriel Apeland.

I Florø:

Oppsynsbetjent Reinert Løklingholm og assistent Hans O. Steensnes. Oppsynet nord for Stad var organisert som tidligere.

Det ble også i år lite av det vanlige oppsynsarbeide. Arbeidet innskrenket seg vesentlig til å ta imot vanlige innmeldinger av de deltakende lag både til oppsynet og Garantikassen for lottfiskere. Sør for Stad ble således ikke etterforsket en eneste straffesak og bare tatt opp forklaring i 7 tvistesaker.

Det foreligger heller ikke i år oppgave over hvordan det forholdt seg med straffe- og tvistesaker nord for Stad.

UTGIFTENE TIL OPPSYNET

Utgiftene til administrasjon av oppsynet sør for Stad utgjorde i kalenderåret 1961:

Kontorutgifter	kr.	7 302,04
Lønninger.....	»	169 996,25
Telefon- og telegramutgifter	»	1 709,10
Reiseutgifter	»	825,95
Materiell.....	»	25 339,91
Forskjellig	»	35,75
		<u>kr. 205 209,00</u>

